

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος
Τηλέφ.: 2421066525-Fax: 2421069545
e-mail: fyto12@otenet.gr

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων :
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

Πληροφορίες: **Ε. Κουτλούκα**

ΑΜΠΕΛΙ: 5 /20.05.2026

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

ΒΛΑΣΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Έναρξη άνθησης

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ

Οι καιρικές συνθήκες (βροχερός, υγρός καιρός με δροσερές θερμοκρασίες κατά τις βραδινές και πρωινές ώρες) είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές για την εμφάνιση και την γρήγορη επέκταση της ασθένειας. Σε αμπελουργικές περιοχές όπου η ασθένεια ενδημεί, αυτές οι καιρικές συνθήκες ευνοούν την επιδημική μορφή της ασθένειας, με κίνδυνο τη σημαντική απώλεια της παραγωγής

Σε αρκετούς αμπελώνες της ευρύτερης περιοχής του Τυρνάβου, η ασθένεια είχε κάνει αισθητή την παρουσία της και είχε προκαλέσει σημαντικές ζημιές στην παραγωγή το 2023.

Συστήνεται η συνέχιση της προστασίας του φυλλώματος και των ευαίσθητων ανθοταξιών από τον παθογόνο μύκητα με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο μυκητοκτόνο: 1) στις περιοχές που η ασθένεια έχει εμφανιστεί ή εμφανίζεται συχνά, 2) στις ευαίσθητες ποικιλίες και 3) όταν οι καιρικές συνθήκες ευνοούν τις μολύνσεις (βροχερός και υγρός καιρός).

Σε κάθε περίπτωση, συστήνεται στους αμπελουργούς να επισκοπούν την καλλιέργεια τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα (ιδιαίτερα στις ευαίσθητες ποικιλίες), για την ύπαρξη προσβολών του μύκητα, προκειμένου να επεμβαίνουν άμεσα.

Καλλιεργητικά μέτρα που βελτιώνουν την κυκλοφορία του αέρα μέσα στον αμπελώνα και συντελούν στο ταχύτερο στέγνωμα των φυτών από τη βροχή ή τη δροσιά, συμβάλουν καθοριστικά στον περιορισμό της σοβαρότητας της ασθένειας.

Συστήνεται η ορθολογική εναλλαγή μυκητοκτόνων από διαφορετικές κατηγορίες, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος δημιουργίας ανθεκτικότητας του μύκητα.

Η καταπολέμηση του **περονοσπόρου** είναι δυνατό να συνδυαστεί με αυτή του **ωιδίου**.

Προσβολή περονοσπόρου σε ανθοταξία και σε φύλλωμα.

ΩΙΔΙΟ

Οι καιρικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για την εξάπλωση της ασθένειας και η καλλιέργεια βρίσκεται σε βλαστικό στάδιο ευαίσθητο προσβολής. Συστήνεται η συνέχιση της προστασίας της καλλιέργειας από τον μύκητα, με έμφαση στις περιοχές όπου η ασθένεια ενδημεί, καθώς και στις ευαίσθητες ποικιλίες.

Η ένταση της ασθένειας μειώνεται με μία σειρά καλλιεργητικών μέτρων, μεταξύ των οποίων και τα θερινά κλαδέματα, τα οποία διευκολύνουν τον αερισμό και την έκθεση στο φως της τρυφερής βλάστησης και των ανθοταξιών.

Σε κάθε περίπτωση, συστήνεται στους αμπελουργούς να επισκοπούν τον αμπελώνα μία φορά τουλάχιστον την εβδομάδα, προκειμένου να συλλέγουν και να καταστρέφουν τούς προσβεβλημένους βλαστούς.

Συνιστάται να δοθεί μεγάλη σημασία στην ορθολογική εναλλαγή ωιδιοκτόνων από διαφορετικές κατηγορίες, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος δημιουργίας ανθεκτικότητας του μύκητα.

Η καταπολέμηση του **ωιδίου** μπορεί να συνδυαστεί με αυτή του **περονοσπόρου**.

ΒΟΤΡΥΤΗΣ

Για την προσβολή των ανθοταξιών και γενικότερα της νεαρής βλάστησης από τον μύκητα απαιτείται βροχή ή υγρασία με τη μορφή ομίχλης και δροσιάς.

Ιδιαίτερη προσοχή και ακολούθως παρακολούθηση, απαιτείται σε αμπελώνες που βρίσκονται σε υγρές περιοχές καθώς και σε αμπελώνες με ιστορικό προσβολής από τον μύκητα.

Για την αποφυγή προσβολής των ανθοταξιών σε περιοχές όπου η ασθένεια ενδημεί και οι καιρικές συνθήκες είναι ιδανικές για την πραγματοποίηση μολύνσεων, συνιστάται η εφαρμογή ενός ψεκασμού με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο μυκητοκτόνο. Επίσης, επέμβαση συνιστάται άμεσα μετά από χαλαζόπτωση ή επικράτηση ισχυρών ανέμων, οι οποίοι προκαλούν ζημιές στη νεαρή βλάστηση.

Τα καλλιεργητικά μέτρα που περιορίζουν τη σοβαρότητα της ασθένειας, έχουν να κάνουν κυρίως με τη βελτίωση της κυκλοφορίας του αέρα μέσα στον αμπελώνα και το ταχύτερο στέγνωμα των φυτών από τη βροχή ή τη δροσιά. Τέτοια μέτρα είναι τα κατάλληλα θερινά κλαδέματα, η καταστροφή των ζιζανίων, η αποστράγγιση του εδάφους και ο περιορισμός της αζωτούχου λίπανσης που οδηγεί σε υπερβολική και ευπρόσβλητη βλάστηση.

ΕΧΘΡΟΙ

ΕΥΔΕΜΙΑ

Η πρώτη πτήση του εντόμου συνεχίζεται. Οι προνύμφες του εντόμου τρέφονται με τα άνθη αλλά σε αυτή τη γενιά η ανοχή στη ζημιά είναι μεγάλη και δεν υφίσταται λόγος ανησυχίας.

Οι προνύμφες της πρώτης γενιάς κατά κανόνα δεν προκαλούν οικονομικής σημασίας ζημιά στην παραγωγή. Οι ανθοταξίες έχουν μεγάλο αριθμό ανθέων, σε σχέση με τον αριθμό των ραγών που δένουν. Η καρπόδεση, αφορά συνήθως ένα ποσοστό από 30% έως 50%. Φαίνεται, ότι η όποια ζημιά στα άνθη από τις προνύμφες, προκαλεί μία εξισορροπητική μείωση της φυσικής ανθόρροιας. Ανάλογα με την ποικιλία, το πρέμνο μπορεί να αναπληρώνει σε ορισμένες περιπτώσεις, έως και το 50% των ανθέων της ανθοταξίας. Επίσης την εποχή αυτή δραστηριοποιείται πληθώρα φυσικών εχθρών (αρπακτικά και παρασιτοειδή), που ελέγχουν σε σημαντικό ποσοστό τους πληθυσμούς του εντόμου.

Για το λόγο αυτό δεν συνιστάται η καταπολέμηση του εντόμου σε αυτό το βλαστικό στάδιο.

ΨΕΥΔΟΚΟΚΚΟΙ

Στους αμπελώνες που διαπιστώνεται προσβολή της νεαρής βλάστησης από ψευδόκοκκους, συστήνεται αρχικά η σήμανση (μαρκάρισμα) των προσβεβλημένων πρέμων για την αποφυγή μεταφοράς των εντόμων στα γειτονικά πρέμνα με τα ρούχα και τα καλλιεργητικά εργαλεία.

Συνιστάται ψεκασμός με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο, μόνο των προσβεβλημένων πρέμων, καθώς και των γειτονικών.

Επισημαίνεται, ότι πρέπει να γίνεται σχολαστική και πλήρης κάλυψη με το ψεκαστικό υγρό όχι μόνο της βλάστησης, αλλά επίσης του κορμού, των κεφαλών και των βραχιόνων.

Ο ανωτέρω ψεκασμός καταπολεμά ταυτόχρονα και την **ευδεμίδα**.

ΘΡΙΠΕΣ

Προς το τέλος αυτού του βλαστικού σταδίου, είναι δυνατό να εμφανιστούν πληθυσμοί θριπών στις ανθοταξίες που είναι έτοιμες να περάσουν στο στάδιο της άνθησης. Ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος σε αμπελώνες που δέχονται συχνά επιδρομές θριπών, καθώς και στις ευαίσθητες ποικιλίες.

Συστήνεται στους παραγωγούς να επισκοπούν τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα τον αμπελώνα, για την παρουσία των εντόμων στις ανθοταξίες. Ο έλεγχος μπορεί να γίνει είτε με ελαφρά τινάγματα ανθοταξιών σε λευκό φόντο (λευκό χαρτί), είτε με τοποθέτηση χρωματικών παγίδων.

Σε περίπτωση υψηλού πληθυσμού, συνιστάται άμεσα επέμβαση με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο και κατά προτίμηση με ένα περισσότερο εξειδικευμένο και φιλικό στο περιβάλλον.

ΣΥΣΤΑΣΗ: Καλούνται οι καλλιεργητές, ιδίως αυτήν την εποχή, να επισκέπτονται όσο το δυνατό συχνότερα τις καλλιέργειες, προκειμένου να διαπιστώνουν έγκαιρα τυχόν προσβολές από φυτοπαράσιτα έτσι, ώστε να είναι εφικτή η αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, με το μικρότερο οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.

Οι εικόνες που δίνονται και παρουσιάζουν συμπτώματα προσβολής ασθενειών και εθρών είναι απλώς ενδεικτικές και σκοπό έχουν την καλλίτερη κατανόηση των φυτοπαθολογικών προβλημάτων από τους καλλιεργητές. Σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν εργαλείο διάγνωσης από μέρους των παραγωγών. Για θέματα διάγνωσης πάσης φύσεως προσβολών των φυτών, οι καλλιεργητές σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να απευθύνονται άμεσα σε εξειδικευμένους γεωπόνους.

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στο διαδίκτυο www.minagric.gr.

Ο Αν/τής Προϊστάμενος Τμήματος

Δρ Θεόδωρος Μόσχος